

SØREN E. JENSEN

Rumsas' syge svigermor

Erindringer, profetier
og en prædiken
om Tour de France

Forlaget Vandkunsten

Indhold

Forord	7
Prolog	11
Cykeljournalistikkens deroute	17
Til bryllup med Jørgen Leth	21
Jan Ullrichs poetiske holdkørsel	25
En optimistisk top 5	28
Michael	31
En kedelig rytters bedrifter	45
3. søndag efter Trinitatis 1. tekstrække 2011	49
Da Jesper Skibby ikke vandt	57
Det førerløse felt	60
Fra dannelses-TV til børnefernssyn	64
Et års overflødig cykeldiskussion	68
Piller, potens og præparaterv	71
Midtvejskrise	91
Den grønne belgier	94
Tour per sms	97
Epilog	100
Bonustrack: Til VM ved Geels Bakke	106

Forord

Omkring Tour de France har der altid været filosoffer og poeter, som har skrevet om andet end de sure sokker, som Brian Holm engang ville reducere cykelsporten til.

De har besunget heltebedrifter, opofrelse, dumdristighed, martyrier og triumfer. Skribenter som ikke har været tynget til det dynd af demokratiånd og fællesnævnerdyrkelse og politisk korrekt fornuft, som en del sportsjournalistik ellers hænger fast i.

Jeg modtager dagligt i sæsonen – og også uden for – fra Infomedia alt, hvad der står i danske medier om cykelsport.

Således kan jeg også fra Haiti følge med i, hvad f.eks. gode kolleger som Lars B. Jørgensen og Mogens Jacobsen har at fortælle. Deres servering af nyhederne er væsentlig mere personlig end nyhedsbureauernes. Jeg kan altid mærke deres kærlighed til sporten bag ved de nøgterne oplysninger.

Ellers er nyhedsstrømmen en endeløs repetition af de samme ord, med samme overskrift, sommetider i 20-30 forskellige provinsaviser.

Det er der ikke noget skandaløst i. Det er bare hverdagsrutiner.

Under Tour de France 2011 opdagede jeg noget nyt og spændende. En ny skribent, som skrev med humor og snert.

Signaturen var Søren E. Jensen. Ham syntes jeg, at jeg kendte. Nemlig som en dygtig medarbejder på DR-PI litteraturprogrammer. Han lavede reportager om digtere, som han opsøgte de mærkeligste steder. Et par gange også med mig. Sidste gang var, da han – som den eneste – havde fundet mit gemmested midt i mediestormen om kokkens datter.

Han fortæller selv meget morsomt i forordet til sin lille bog, hvordan han kom ud i cykelskriveriet. Han gjorde det for at få et alibi over for sin kone, som ikke kunne forstå, hvorfor han tilbragte så mange timer med at se Tour de France i fjernsynet. Han valgte at skrive, fordi så kunne han sige, han var på arbejde.

Det, der tiltrak ham, var, at løbene var så episke og langstrakte og kedsommelige, men altid indeholdt detaljer og pludselige udviklinger, som kaldte på at blive forklaret.

Søren E. Jensens skrivelser er dybsindige, ofte meget morsomme og præget af en sans for det absurde og det skønne ved sportens dramaer.

Jeg fik lyst til at complimentere ham for hans forfriskende bidrag til de trykte mediers Tour-dækning og kom ind i en korrespondance hen gennem Touren 2011, som var meget inspirerende for mig.

Jeg glæder mig til at læse hans artikler på langs, som et forløb. Jeg ved, det vil blive ligesom at læse en roman.

Jørgen Leth

Prolog

Da jeg i den forgangne sommer foreslog at skrive klummer om Tour de France, var det ikke for at glæde læserne af det, der dengang hed *Holbæk Amts Venstreblad* og *Kalundborg Folkeblad*, men som nu er slået sammen til *Nordvestnyt*.

Min plan var mere snedig: Jeg ville én gang for alle lukke munden på husets ansvarshavende hustru, som i mange år har vist forbløffende ringe forståelse for, at ægtemanden tilbringer store dele af juli på en sofa foran fjernsynet frem for at tage del i familielivet. Den prioritering har sandt nok ofte været svær at forsvare, men nu havde jeg pludselig et uangribeligt argument: Jeg er på arbejde, lille De; jeg bliver simpelthen nødt til hver eftermiddag at tage mig en halvblunder foran flimmeren.

Derimod havde jeg ikke kalkuleret med, at Tour de France og cykelløb som sådan var et emne, som jeg havde rigtig meget lyst til at fortælle om.

Som radiomand har jeg ganske vist gjort det før. Allerede i 1997 lavede jeg min første cykeludsendelse – »Bjarne Riis som biperson« – hvor jeg sammen med teologen og historikeren Jørgen I. Jensen påviste, at danskerne mentalt set har det bedst som hjælperryttere. Det har muligvis ændret sig siden, men det er en anden historie. Siden har jeg lavet cykelradio med navne som Henrik Jul Hansen, Brian Holm, Jesper Skibby, Jørgen Leth og idrætsforskerne Ask Vest Christiansen og Verner Møller.

Jeg har imidlertid aldrig skrevet om cykelløb, hvad der i grunden kan undre, da jeg siden 1993 har været intenst optaget af sporten og ofte brugt den som et spejlbillede på alskens sammenhænge.

Det skyldes sandsynligvis, at cykelløb – med et udtryk som er så brugt, at det næsten er blevet en frase – er en episk sportsgren, hvor man fascineres af langt mere end det, der går for sig nu og her. Det er givetvis derfor, at de stakler, som ikke har del i cykelløbets glæder, har så svært ved at forstå sporten: Der sker jo ikke en skid; time efter time cykler feltet ved siden af hinanden uden den mindste spænding.

Det er langt hen ad den lige, ukuperede landevej en korrekt analyse, men mens ikke-skiden sker, fore-

går der en masse andre ting: Man mindes, gætter, sammenligner og tænker. I modsætning til stort set al anden sport opsuges cykelløb med andre ord ikke af et intenst nu, sådan som det gør sig gældende med eksempelvis en god fodboldkamp.

Det betyder også, at forløbet i cykelløb er vigtigere end resultatet – igen i modsætning til fodbold, hvor gassen unægtelig er gået af ballonen, når man ved, hvem der sejrer. Derfor er det også kedeligt at se en genudsendelse af en fodboldkamp, hvorimod en god cykeletape kan ses igen og igen.

Givetvis er det grunden til, at der findes så meget cykellitteratur – der er simpelthen en masse at fortælle om – hvorimod det ville være vanskeligt at skrive en medrivende bog om badminton for ikke at tale om bordtennis.

Paradoksalt nok betyder det også, at det var mit held, at Tour de France årgang 2011 var et ret kedeligt løb, specielt i de første to uger, som jeg dækkede (da det endelig åbnede sig, sad jeg i en bjergby i Ud-kantsspanien, men heldigvis var huset forsynet med en parabolantenne). Netop fordi der ikke var så meget at fortælle om, når det gjaldt det løb, som gik for sig, blev der så meget des mere plads til at berette om cykelsport i det hele taget.

Man kan også sige det sådan, at hvis det følgende kun skulle handle om 2011-udgaven af Tour de France, så ville den i forvejen lille bog have været endnu mindre. Nu opleves den beskedne tekst forhåbentlig større, end den er, da det er mit håb, at mine erindringer om mange års Tour de France sætter skub i læserens egne minder.

»Sandheden er en tomandssag,« har Jakob Knudsen sagt; det er cykelfascination også. Derfor tak til mine mest flittige cykelmedvidere, sognepræst Kristian Tvilling og min lillebror Mads Elbæk Jurkiewicz Jensen, som jeg gennem årene har set cykelløb med i mange timer og drøftet sporten med i endnu flere timer. Også tak til Jørgen Leth som på et tidligt tidspunkt i årets Tour de France blev opmærksom på mine klummer via Infomedia, hvad der medførte en mailkorrespondance med en tekstmængde, der sandsynligvis er lige så stor som den følgende bog. En anden læser var idrætsforskeren Verner Møller, som skal have tak for sin brutale, uromantiske indstilling til cykelløb og sin nuancerede tilgang til doping, hvad jeg som teolog har haft rigtig stor gavn af, sådan som det også fremgår af den prædiken, der faldt af undervejs. Desuden tak til Medieselskabet

Nordvestsjælland, som betaler min løn og giver mig ufatteligt frie hænder i en mediestyret tidsalder.

Men allermest tak til min familie – enehustruen Kristina Lang og børnene Sofie, Niels Tage og Eigil Magnus – som gennem mange somre har døjet med en far, der foretrak en fjernsynsskærm frem for en strandkant. Jeg lover, at jeg med den følgende bog har fået sat min cykellidenskab på plads og derfor fremover i mindre grad behøver at følge sporten så intenst, når vi altså lige ser bort fra klassikerne, VM i linjeløb, Giroen, Vueltaen foruden næste års Tour de France, hvor slovenske Peter Sagan forhåbentlig ikke bare bliver en del af feltet, men også er moden nok til at gøre sig gældende.

Tølløse, august 2011

Søren E. Jensen

ps: Bogens tekster fremstår i det store og hele sådan, som de blev skrevet, mens Tour de France stod på. Kun det lange kapitel om doping har jeg fundet nødvendigt at gøre endnu længere, da Verner Møller har peget på et par fejl i den oprindelige artikel. Desuden

er bogen blevet forsynet med en epilog, da det ville være uretfærdigt at udgive en bog om Tour de France 2011 uden at fortælle om den sidste uge, hvor det på godt og ondt for alvor gik løs. Min prognose efter anden etape om, at Cadel Evans ville blive løbets endelige vinder, har jeg derimod ikke fundet grund til at ændre på.

Cykeljournalistikkens deroute

Indtil for få år siden var en af de helt store fornøjelser at varme op til Tour de France med *Tipsbladets* særnummer.

Her fik skribenter som Henrik Jul Hansen, Jørgen Leth, Peter Piil og Joakim Jakobsen lov til at udfolde sig i kæmpeartikler over flere sider, og tilsyneladende havde de helt frie hænder til, hvad de ville skrive om, og hvordan de ville gøre det.

Et år brillerede Henrik Jul Hansen således med at digte udfaldet af en etape i det Tour de France, som stod for døren. Hvis Jul Hansens spådom var gået i opfyldelse, ville det have været afsindigt godt, for hans fiktive etape var skidespændende. Desværre var virkeligheden knap så god, for så vidt jeg husker, blev det års Tour en ret ordinær årgang, hvor Lance Armstrong vandt nok en rutinesejr.

I andre artikler kunne Jørgen Leth beskrive for længst glemte ryttere ned til mindste detalje, og i det hele taget var der meget højt til loftet.

Ak ja, det var dengang, for når man ser på årets udgave af *Tipsbladets* Tour de France-magasin, er der klasse til forskel fra tidligere gyldne årgange. Hovedhistorien handler om – rigtigt gættet – Bjarne Riis, og i det hele taget er det, som cykeleksperter nedladende har kaldt »den danske vinkel«, altdominerende: Chris Anker Sørensen, Jakob Fuglsang og sågar en dødkedelig artikel om Brian Holm. Læg der til de næsten-danske navne som Schleck-brødrene og Contador. Bevarer, disse navne skal naturligvis behandles af ethvert cykelmagasin med respekt for sig selv, men i længden bliver det altså temmelig krampagtigt at læse om favoritternes danske tilknytning, så interessant er det heller ikke, vi vil hellere høre om rytterne selv.

Desuden har magasinet slet ikke den sprælshed, som *Tipsbladet* tidligere kunne præstere, men det hænger sikkert sammen med, at bladet er drænet for gode skribenter.

I de seneste år har TV2 og *B.T.* nemlig udgivet konkurrenten »Tour de France-Magasin«, og det har

sandt for dyden ikke været nogen fryd at læse, til trods for at bladet faktisk har kuppet de to store stjerneskribenter, Henrik Jul Hansen og Jørgen Leth.

Men de bliver åbenbart holdt i kort snor, og i en af Henrik Jul Hansens artikler fornemmer man ligefrem desperationen:

Det er uset i cykelsporten, at et hold ikke tegnes af sine bedste ryttere, men af sin ejer eller manager. Sådan er det bare i Danmark, skriver Jul Hansen og kaster sig derefter over (nok) en artikel om Team Saxo Bank, som i øvrigt beskæmmes af, at den fokuserer på Michael Mørkøv, som i sidste ende ikke blev udtaget. Men sådan kan det gå, når man opererer med lange deadlines.

For at det ikke skal være løgn, har vi denne sommer faktisk tre cykelmagasiner, da *Ekstra Bladet* vedlagde sit eget lille blad i en af aviserne.

I sammenligning med de to førnævnte magasiner er der ikke tale om andet end en lille pjosker, der i hovedsagen er skrevet af en og samme mand: Brian Askvig.

Men det gør han faktisk rigtig godt, og det er da også i dette blad, at man støder på denne sommers cykellitteraturs mest nuancerede artikel, nemlig et

interview med idrætsforskeren Verner Møller, som sobert redegør for, hvorfor Contador bør dømmes for doping.

Her er vi pludselig hævet over den danske provins, der desværre præger dette års cykelmagasiner.